

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 0850814367

Till
Enskede-Årsta-Vantör Stadsdelsnämnd
2021-12-16

Skrivelse om Kartläggning av hemlöshet i stadsdelen

Svar på skrivelse från (M), (L), (MP) och (C)

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Partierna (M), (L), (MP) och (C) har lämnat en skrivelse till förvaltningen utifrån resultaten i *Kartläggning - personer i hemlöshet i Stockholms stad 25 september 2020*. I skrivelsen önskar skribenterna att förvaltningen ska redogöra för lägesbilden avseende hemlöshet i stadsdelen samt granska hur arbetet för att minska hemlösheten fortlöper.

Utifrån inkommen skrivelse har förvaltningen genomfört en lokal kartläggning av hemlösheten i stadsdelsområdet. I den lokala kartläggningen har 304 personer rapporterats in, varav 33 procent var kvinnor och 67 procent män.

Av det totala antalet inrapporterade personerna bedöms 28 procent ha ett känt missbruk och samtidigt påtagliga psykiska problem. Förvaltningen kan även konstatera att 18 procent av de inrapporterade personerna varken har ett känt missbruk eller bedöms ha påtagliga psykiska problem. Den lokala kartläggningen visar att 32 procent av antalet inrapporterade hemlösa personer i stadsdelsområdet är förälder till barn under 18 år.

Förvaltningen arbetar fortlöpande för att minska hemlöshet utifrån *Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025* genom att förebygga hemlöshet, att möta akut hemlöshet samt genom att stödja personer mot steget vidare till eget boende. Förvaltningen lägger särskilt fokus på arbetet för att minska hemlöshet bland barnfamiljer.

Bakgrund

Gustav Johansson med flera (M), Urban Rybrink (L), Ola Gabrielson (MP) och Christina Peterson (C) har lämnat en skrivelse till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning utifrån resultaten i *Kartläggning - personer i hemlöshet i Stockholms stad 25 september 2020*. Skrivelsen inkom till förvaltningen den 17 juni 2021.

Skribenterna vill att förvaltningen ska:

1. Redogöra för lägesbilden i stadsdelen och
2. Granska hur arbetet för att minska hemlöshet fortlöper i stadsdelen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samverkan med Social omsorg vuxen och Social omsorg äldre.

Ärendet

Skribenterna till skrivelsen beskriver att *Kartläggning - personer i hemlöshet i Stockholms stad 25 september 2020* visar på att antalet hemlösa personer i Stockholm minskat något. Vidare skriver de att antalet personer som lever i akut hemlöshet minskat med 49 personer sedan den senaste kartläggningen 2018. Skribenterna har även uppmärksammat att kartläggningen visar på att antalet hemlösa personer skiljer sig åt mellan stadsdelar.

Synpunkter och förslag

Aktuell lägesbild av hemlöshet i stadsdelen

Utifrån inkommen skrivelse har förvaltningen genomfört en lokal kartläggning av hemlöshetssituationen i stadsdelsområdet. Förvaltningen har analyserat sin egen rapportering till den stadsövergripande kartläggningen och kunnat konstatera att svarsfrekvensen från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning tyvärr varit ofullständig vilket är beklagligt. Skillnaden beror främst på att en enhet med många ärenden i den aktuella målgruppen underrapporterat antal personer i hemlöshet som varit aktuella på enheten.

För mer information om genomförande, definitioner och fullständiga resultat, se bilaga ett.

Resultat av stadsdelens lokala kartläggning

I den lokala kartläggningen som nu genomförts har 304 personer rapporterats in, varav 33 procent var kvinnor och 67 procent män. Förvaltningen kan därmed konstatera att det rapporterats in 111 fler

individer som befinner sig i hemlöshet i den lokala kartläggningen jämfört med vad förvaltningen rapporterade in till den stadsövergripande kartläggningen.

Boendesituation

Den vanligaste boendesituationen hos de inrapporterade personerna i stadsdelsområdet är boende i träningslägenhet via socialtjänsten. Totalt bor 25 procent i en träningslägenhet vid enkätens genomförande, vilket är den vanligaste stadigvarande boendesituationen för både män och kvinnor.

Nästan hälften av de inrapporterade personerna befinner sig i boendesituationer som är av mer akut karaktär. Av kvinnorna befinner sig 53 procent i en mer akut boendesituation och av männen 46 procent. Den vanligaste akuta boendesituationen för kvinnor är jourlägenhet via socialtjänsten och för män vandrarhem/hotell. Tre män har rapporterats sova ute i den lokala kartläggningen om hemlöshet i stadsdelsområdet.

Känt missbruk och samtidiga psykiska problem

Av totalt 304 inrapporterade personer bedöms 28 procent ha ett känt missbruk och samtidiga påtagliga psykiska problem.

Resultaten skiljer sig åt mellan kvinnor och män. För kvinnor är andelen med samtidigt missbruk och psykiska problem 21 procent av det totala antalet inrapporterade kvinnor. Motsvarande andel för män med samtidigt missbruk och psykiska problem uppgår till 32 procent.

Inget känt missbruk eller psykiska problem

I den lokala kartläggningen kan förvaltningen konstatera att 18 procent av de inrapporterade personerna varken har ett känt missbruk eller bedöms ha påtagliga psykiska problem.

Andelen skiljer sig påtagligt åt mellan kvinnor och män. Av samtliga inrapporterade kvinnor i kartläggningen är det 31 procent som varken har känt missbruk eller påtagligt psykiska problem. Samtidigt är det 12 procent av männen som inte har känt missbruk eller påtagliga psykiska problem.

Förälder till barn under 18 år

Förvaltningens lokala kartläggning visar att 32 procent av antalet inrapporterade hemlösa personer är förälder till barn under 18 år.

Det är en betydligt större andel kvinnor, 52 procent, jämfört med män, 23 procent, som uppges vara föräldrar till barn under 18 år.

Förvaltningens arbete för att minska hemlöshet
Förvaltningen arbetar för att minska hemlöshet utifrån *Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025* genom följande åtgärder:

- Förebyggande arbete
- Akuta åtgärder
- Steget vidare till egen boende

I *Enskede-Årsta-Vantörs verksamhetsplan 2021* framgår att verksamheternas kärnuppdrag handlar om att ge stöd till personer och verka för att de på sikt ska kunna leva ett självständigt liv.

Förebyggande arbete

Förvaltningen arbetar förebyggande mot hemlöshet på både förvaltnings- och enhetsnivå.

Det förvaltningsövergripande arbetet utgörs av både den generella samhällsservicen som medborgarkontoret och budget och skuldrådgivningen erbjuder, liksom av förvaltningens gemensamma vräkningsförebyggande arbete. Det vräkningsförebyggande arbetet regleras av *Enskede-Årsta-Vantörs handlingsplan för att förebygga avhysningar*. Förvaltningen har även ett avdelningsövergripande samverkans forum, *BOSAM*, för att förebygga avhysningar.

En person som har ett ärende hos socialtjänsten och lever i hemlöshet kan ha ett aktuellt ärende på en enhet eller på flera enheter samtidigt.

På enheterna pågår uppsökande arbete i syfte att komma i kontakt med de personer som riskerar att förlora sitt boende för att motivera till och erbjuda lämpliga stödinsatser. Särskilt fokus ligger på barnfamiljer som riskerar avhysning där förvaltningens samordnare för det vräkningsförebyggande arbetet aktivt arbetar för att komma i kontakt med och erbjuda stöd till dessa familjer.

Akuta åtgärder

Förvaltningens socialtjänst kan vid akuta situationer bevilja bistånd till akutboende, hotell/vandrarhem, skyddat boende och i vissa fall även jourlägenhet. Förvaltningen disponerar 36 stycken jourlägenheter för akuta placeringar, varav 14 inom relationsvårdsteamet (RVT) och 22 inom enheten för ekonomiskt bistånd. Detta kan till viss del förklara det höga antalet kvinnor som bor i akuta boendesituationer i stadsdelsområdet.

Förvaltningen arbetar med uppsökande insatser i syfte att informera och motivera personer till att ta emot lämpliga stödinsatser.

Vidare arbetar förvaltningen med uppsökande insatser gentemot personer som bor på akutboende via Tak över huvudet-garantin (TÖG) i syfte att motivera personer till mer långsiktiga stödinsatser.

Steget vidare till egen boende

Socialtjänsten arbetar för att personer ska kunna flytta vidare till mer självständiga boendeformer med målet att ta över sitt eget bostadskontrakt. Arbetet handlar både om att erbjuda boendeinsatser och om att erbjuda adekvat stöd.

Boendeinsatser kan vara exempelvis boende i stödboende, träningslägenhet och försökslägenhet. Ofta kombineras boendeinsatser med någon form av stödinsatser.

Förvaltningens stödinsatser kan exempelvis vara:

- Praktiskt stöd till att söka bostad
- Stöd till att strukturera sin ekonomi
- Missbruksbehandling
- Stöd till att ansöka om förtur i bostadskön
- Boendestöd
- Hemtjänst

Jämställdhetsanalys

Av resultaten i den lokala kartläggningen framgår det att fler män än kvinnor rapporterats befinna sig i en hemlöshetsituation. Kvinnor verkar i högre utsträckning befinna sig i boendesituationer av mer akut karaktär än män, vilket kan bero på att kvinnor i högre grad beviljas insatsen jourlägenhet än vad män gör.

Kartläggningen visar att det är en högre andel män än kvinnor som har ett känt missbruk liksom ett samtidigt missbruk och påtaglig psykisk ohälsa. Det är en högre andel kvinnor än män i Enskede-Årsta-Vantör som förefaller befinna sig i en hemlöshetsituation som varken går att koppla till missbruk eller psykisk ohälsa.

Det framkommer även att kvinnor i hemlöshet i Enskede-Årsta-Vantör är föräldrar till minderåriga barn i betydligt högre utsträckning än männen.

Barnrättsperspektiv

Kartläggningen visar att 97 inrapporterade personer är föräldrar till barn under 18 år. Kartläggningen svarar inte på huruvida barnen

lever med eller har kontakt med sin förälder. Förvaltningen kan enbart konstatera att barnen har en förälder som lever i hemlöshet och som har kontakt med socialtjänsten i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning. I de fall förvaltningen får kännedom om att barn befinner sig i en hemlöshetssituation eller riskerar att hamna i hemlöshet görs alltid en orosanmälan. Barnfamiljer är prioriterade i arbetet med att minska hemlösheten.

I artikel 3 i *Barnkonventionen* framgår att barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga. I *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018–2022* framgår att beslut eller åtgärder som avser barnets vårdnadshavare eller förälder ska beakta barnets perspektiv och behov. Detta görs genom barnkonsekvensanalyser vid handläggning av ärenden som berör barn i förvaltningen.

Tillgänglighetsanalys

Den lokala kartläggningen har inte utformats så att det går att utläsa om alla får rätt stöd och hjälp utifrån sina individuella behov. Alla stadens verksamheter ska däremot arbeta utifrån *Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025* vilken poängterar att personer i hemlöshet med komplex problematik i form av missbruk- och fysisk och/eller psykisk ohälsa är i behov av sammanhållande vårdkedjor och uppsökande kontakt i högre grad.

Enligt *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023* ska individuella lösningar användas för att kompensera funktionsnedsättning eller brister i tillgänglighet samt ge möjlighet till självständighet och delaktighet. Vid beslut om insatser samverkar förvaltningens enheter och gör individuella bedömningar för att kunna tillgodose den enskildes behov.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Veronica Starck
Avdelningschef

Bilagor

1. Hemlöshet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, oktober 2021
2. Skrivelse om kartläggning av hemlöshet i stadsdelen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-12-10
Anna Larsson, Avdelningschef	2021-12-03